

УДК 336.71

Гордійко А.Ю., Сиротенко М.Р.

«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс

Науковий керівник: Іванова Т.Г.,

к.е.н., доцент, професор кафедри

банківської справи та страхування

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СИСТЕМА BANKID НБУ ЯК НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

В Україні функціонування фінансового моніторингу є неможливим без ідентифікації та верифікації клієнта. Ідентифікація та верифікація клієнта можлива в декількох варіаціях. Крім фізичної присутності та копії оригіналів документів для небанківських установ, як і для банків, також доступна дистанційна ідентифікація та верифікація клієнта.

Система BankID НБУ є прикладом *дистанційної ідентифікації*. Національний банк України продовжує активний розвиток системи дистанційної ідентифікації BankID НБУ та вдосконалює процес приєднання до Системи Bank ID НБУ. Система BankID НБУ вирішує проблему функціонування фінансового моніторингу та пропонує безпечний спосіб аутентифікації користувачів.

Громадяни, які мають рахунки в 37 банках-ідентифікаторах отримують дистанційний доступ до фінансових, адміністративних та інших послуг, використовуючи Систему BankID НБУ. Для користування даною системою громадянам не потрібно додатково реєструватися, достатньо мати відкритий рахунок у банку, що є учасником системи та мати доступ до мобільного або інтернет-банкінгу свого банку [1].

Електронна дистанційна ідентифікація фізичних осіб з використанням Системи BankID НБУ відбувається шляхом передачі персональних даних такої

особи від абонента ідентифікатора (банку, в якому відкрито рахунок користувача), до абонента надавача послуг, який надає послугу користувачу та є безпечною для користувачів. Тільки користувач (власник персональних даних) може ініціювати передачу цих даних від абонента ідентифікатора до абонента надавача послуг [2].

Система BankID НБУ є маршрутизатором. Учасниками процесу взаємодії в Системі BankID НБУ є: 1) абонент ідентифікатор - банк України, який володіє ідентифікаційними даними користувача та передає їх абоненту-надавачу послуг засобами Системи BankID НБУ; 2) абонент - надавач послуг - юридична особа-резидент або державна установа, яка надає дистанційну послугу користувачу та для цього отримує його ідентифікаційні дані від абонента-ідентифікатора засобами Системи BankID НБУ; 3) користувач - фізична особа, яка ініціювала електронний запит на електронну дистанційну ідентифікацію.

Комерційна модель Системи BankID НБУ впроваджена в липні 2020 року. Вона дозволяє банкам-ідентифікаторам отримувати плату від абонентів – надавачів банківських, фінансових чи комерційних послуг за кожну успішну ідентифікацію. Адміністративні та державні послуги в системі не тарифікуються. За перший рік комерційного використання (з липня 2020 року по липень 2021 року) Системи BankID НБУ абоненти-ідентифікатори отримали від абонентів – надавачів послуг дохід у розмірі 71 млн. гривень за успішні електронні підтвердження дистанційної ідентифікації користувачів [3]. Система дозволяє банкам-ідентифікаторам отримувати плату від абонентів-надавачів послуг, які надають банківські, фінансові чи комерційні послуги, за кожну успішну ідентифікацію користувача в розмірі 20 гривень. З початку її роботи банки-ідентифікатори отримали 56 млн. гривень додаткового доходу. Адміністративні та державні послуги в системі не тарифікуються.

Результати діяльності Системи BankID НБУ за 2021 рік: за I квартал банки отримали дохід 27,4 млн. грн.; за II квартал дохід склав 34,1 млн. грн.; а за III квартал дохід дорівнює 47,2 млн. грн. Усього успішних ідентифікацій за I квартал

4,4 млн. штук; за II квартал– 5,2 млн. штук; за III квартал– 6,8 млн. штук. Протягом III кварталу 2021 року в рамках діяльності Системи BankID НБУ підключено 13 нових комерційних абонентів-надавачів послуг та АТ «Полтава-Банк» у статусі абонента-ідентифікатора, тобто учасниками процесу взаємодії в системі є 37 банків-ідентифікаторів та 80 абонентів-надавачів послуг [4].

Отже, електронна дистанційна ідентифікація фізичних осіб з використанням Системи BankID НБУ відбувається шляхом передачі персональних даних такої особи від абонента – ідентифікатора (банку, в якому відкрито рахунок користувача), до абонента – надавача послуг, який надає послугу користувачу та є безпечною для користувачів. Щоб покращити функціонування системи необхідно посилити вимоги до абонентів, а саме: закріпити обов’язок абонентів-ідентифікаторів здійснювати багатофакторну автентифікацію користувачів у Системі BankID. Також можливим є запровадження диференційованого міжабонентського тарифу у Системі BankID НБУ, тобто тариф буде встановлюватися залежно від обсягу даних, який передається банком-ідентифікатором комерційному абоненту – надавачеві послуг. Це сприятиме розширенню кола учасників системи та надає користувачам можливість використовувати Систему BankID НБУ для отримання ще більшого переліку дистанційних послуг.

Список використаних джерел:

1. BankID – спосіб верифікації громадян через українські банки для надання адміністративних та інших послуг через інтернет. URL: <https://bankid.org.ua> (дата звернення: 07.11.21).
2. Офіційний сайт НБУ «Про Систему BankID Національного банку». URL: <https://bank.gov.ua/ua/bank-id-nbu> (дата звернення: 10.11.21).
3. Офіційний сайт НБУ «За перший рік комерційного використання Системи BankID НБУ банки отримали 71 млн грн доходу». URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/za-pershiy-rik-komertsynogo-vikoristannya-sistemi-bankid-nbu-banki-otrimali-71-mln-grn-dohodu> (дата звернення: 10.10.21).

4. Офіційний сайт НБУ «Результати діяльності Системи BankID НБУ, I, II, III квартал 2021 року». URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/rezultati-diyalnosti-sistemi-bankid-nbu-i,ii,iii-kvartal-2021-roku> (дата звернення: 11.11.21).

УДК 336.012.23:330.34

Гречана Д.В.

Магістрат 5 курсу,

ОПП «Фінансовий менеджмент і контролінг»,

Науковий керівник: Іващенко А.І.

д.е.н., професор кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

КРАУДФАНДИНГ-ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ТА КУЛЬТУРНИХ ПРОЕКТІВ МСБ

Для підприємців, некомерційних організацій та інноваційних компаній нагальною є проблема пошуку фінансування для своїх проектів. Краудфандинг стає все популярнішим джерелом залучення коштів. Багато цікавих проектів залишаються нездійсненими через відсутність фінансування. Як відомо, ефективність сучасного бізнесу, як і ефективність економіки країни, насамперед залежить від інновацій. Підприємцям-початківцям нерідко буває складно переконати великих інвесторів і банкірів у потенційній привабливості своєї бізнес-ідеї і отримати від них кошти на її реалізацію.

Більшість краудфандингових проектів в Україні є соціальними або культурними. Взагалі, перший краудфандинговий проект був реалізований наприкінці 2006 року. Серед успішних прикладів соціального краудфандингу в Україні є проект «**Таблеточки**». В 2009 році в Україні була створена платформа соціальних інновацій «**Big Idea**» – блог, де люди ділилися своїми ідеями. А вже у